

NYÍREGYHÁZI FOGLALKOZTATÁSI PAKTUM

TOP-6.8.2-15-NY1-2016-00001

KOMPLEX MUNKAERŐPIACI KUTATÁSI PROGRAM

Féléves gazdasági és foglalkoztatási gyorsjelentés
– 2020. I. félév

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Készítette:
MEGAKOM Tanácsadó Iroda
Ex Ante Tanácsadó Iroda Kft.

Megbízó:
Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata

Dátum: 2020. november 19.

A tanulmány a „Nyíregyházi Foglalkoztatási Paktum” című projekthez
kapcsolódóan került kidolgozásra.

www.megakom.hu

www.exante.hu

TARTALOM

1	BEVEZETÉS.....	5
1.1	ELŐZMÉNYEK.....	5
1.2	A FÉLÉVES GAZDASÁGI ÉS FOGLALKOZTATÁSI GYORSJELENTÉS CÉLJA, FELÉPÍTÉSE ÉS MÓDSZERTANA.....	7
2	NYÍREGYHÁZA GAZDASÁGI-FOGLALKOZTATÁSI HELYZETÉNEK BEMUTATÁSA	10
2.1	MUNKAERŐ-KÍNÁLAT BEMUTATÁSA	10
2.2	MUNKAERŐ-KERESLET BEMUTATÁSA	15
2.3	FOGLALKOZTATÁSI ADATOK	16
2.4	KÖZFOGLALKOZTATÁSI ADATOK	18
2.5	GAZDASÁGI SZERVEZETEK	20
2.6	BERUHÁZÁSOK ÉS IPAR	21
3	MELLÉKLETEK.....	24
3.1	A MUNKAERŐ-KÍNÁLAT BEMUTATÁSA	24
3.2	A MUNKAERŐ-KERESLET BEMUTATÁSA.....	28
3.3	A FOGLALKOZTATÁSI ADATOK ISMERTETÉSE.....	29
3.4	A KÖZFOGLALKOZTATÁS ADATAINAK ISMERTETÉSE.....	32
3.5	A GAZDASÁGI SZERVEZETEKRE VONATKOZÓ ADATOK, TENDENCIÁK BEMUTATÁSA.....	34
3.6	A BERUHÁZÁSOK ÉS AZ IPAR ADATAINAK ISMERTETÉSE.....	37

Táblázatok jegyzéke

1. táblázat: Összefoglaló adatok a Nyíregyházi Foglalkoztatási Paktum projektről	5
--	---

Ábrajegyzék

1. ábra: A Nyíregyházi Foglalkoztatási Paktum tevékenységei.....	5
2. ábra: A Nyíregyházi Foglalkoztatási Paktum komplex munkaerőpiaci kutatási programja	6
3. ábra: A gyorsjelentés felépítése.....	9
4. ábra: A nyilvántartott álláskeresők aránya a 15-64 éves, munkavállalási korú népességhez viszonyítva	10
5. ábra: A tartós munkanélküliek aránya a nyilvántartott álláskeresőkön belül	11
6. ábra: A nyilvántartott álláskeresők nemek szerinti megoszlása Nyíregyházán	12
7. ábra: A nyilvántartott álláskeresők korcsoportok szerinti megoszlása Nyíregyházán	13
8. ábra: A nyilvántartott álláskeresők iskolai végzettség szerinti megoszlása Nyíregyházán	14
9. ábra: A bejelentett álláshelyek számának változása (2019. 1. félév = 100%)	15
10. ábra: Betöltetlen álláshelyek záró állományának változása (2019. 1. félév = 100%).....	16
11. ábra: Alkalmazásban állók megoszlása foglalkoztatási forma szerint Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében	17
12. ábra: Alkalmazásban állók havi nettó és bruttó átlagkeresete Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében.....	18
13. ábra: Közfoglalkoztatási mutató alakulása	19
14. ábra: Közfoglalkoztatási ráta alakulása.....	19
15. ábra: Regisztrált gazdasági szervezetek száma Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében	20
16. ábra: Az ipari termelés és értékesítés Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében, millió Ft.....	23

1 BEVEZETÉS

1.1 Előzmények

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal közösen valósítja meg a „Nyíregyházi Foglalkoztatási Paktum” elnevezésű projektet.

1. táblázat: Összefoglaló adatok a Nyíregyházi Foglalkoztatási Paktum projektről

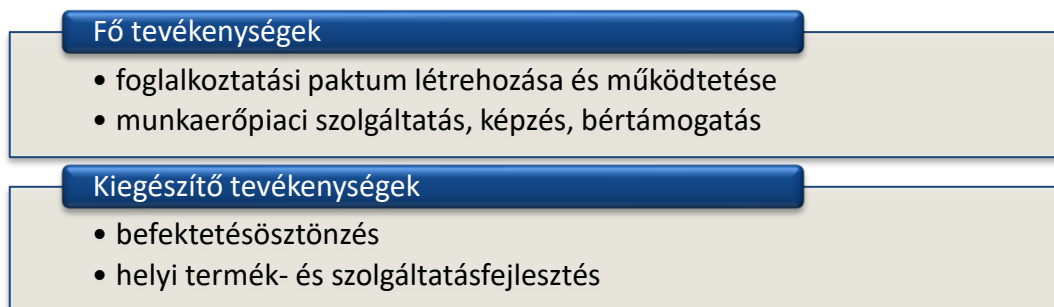
A projekt azonosító száma	TOP-6.8.2-15-NY1-2016-00001
Konzorciumi partnerek	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal
A projekt költségvetése	2 056 000 000 Ft
A finanszírozás forrása	Európai Szociális Alap és állami társfinanszírozás
A támogatás intenzitása	100%
A megvalósítás időtartama	2016. október 4. – 2021. december 29.

Forrás: Támogatási Szerződés alapján saját szerkesztés

A projekt átfogó céljai a komplex gazdaság- és foglalkoztatásfejlesztés a vállalkozói környezet és a versenyképesség javításáért, valamint a hátrányos helyzetű lakosság tartós munkaerőpiaci integrációja. Mindezek a foglalkoztatottság bővülését és a kiegyensúlyozott munkaerőpiac megteremtését szolgálják.

A Nyíregyházi Foglalkoztatási Paktum során két fő tevékenységet kell megvalósítani, amelyeket további két választott tevékenység egészít ki.

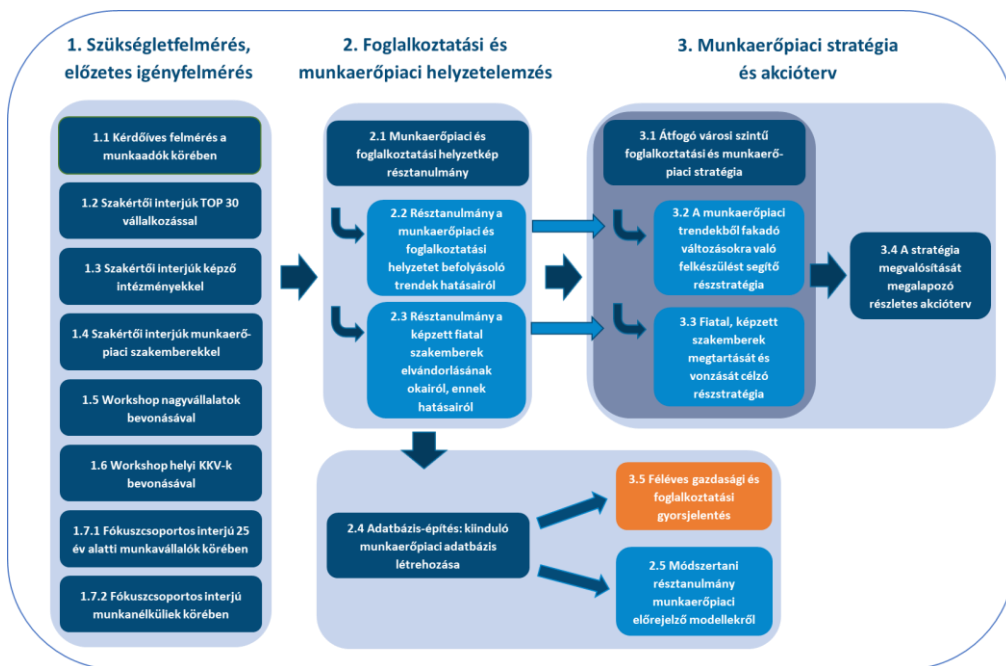
1. ábra: A Nyíregyházi Foglalkoztatási Paktum tevékenységei

Forrás: Megvalósíthatósági Tanulmány alapján saját szerkesztés

A projekt keretében komplex munkaerőpiaci kutatási program megvalósítására kerül sor, amelynek célja a Nyíregyházi Foglalkoztatási Paktum működésének hosszú távú, stratégiai megalapozása a helyi adottságokra, kihívásokra és szükségletekre építve. A kutatási program felépítéséről és elemeiről az alábbi ábra nyújt áttekintést.

2. ábra: A Nyíregyházi Foglalkoztatási Paktum komplex munkaerőpiaci kutatási programja

Forrás: saját szerkesztés

Jelen dokumentum a „Féléves gazdasági és foglalkoztatási gyorsjelentés – 2020. I. félév”, melynek funkcióját és szerkezetét a következő alfejezet mutatja be.

1.2 A féléves gazdasági és foglalkoztatási gyorsjelentés célja, felépítése és módszertana

A Nyíregyházi Foglalkoztatási Paktum féléves gazdasági és foglalkoztatási gyorsjelentést tesz közzé, amely a legfontosabb munkaerőpiaci és gazdasági adatokra építve mutatja be az adott időszak fő folyamatait és előrejelzéseket tesz a várható tendenciákra. A gyorsjelentés valamennyi érintett szereplő számára kiindulási alapot nyújt nemcsak egyfajta általános szintű tájékozódáshoz, hanem a fejlesztési irányaik meghatározásához, valamint a rövid és hosszú távú fejlesztések megtervezéséhez is. A jelentés közvetlen célja tehát az, hogy a megalapozott döntések meghozatalához szükséges – különböző adatbázisokban fellelhető – információkat egy dokumentumban, strukturált formában mutassa be.

A gyorsjelentés az alábbi, közhiteles forrásból származó adatok elemzésére terjed ki:

- Munkaerő-kínálatra vonatkozó adatok:
 - A nyilvántartott álláskeresők száma, valamint a munkavállalási korú népességhez viszonyított aránya;
 - A nyilvántartott álláskeresők nem, életkor, illetve iskolai végzettség szerinti megoszlása;
 - A tartós munkanélküliek száma, illetve a nyilvántartott álláskeresőkhöz viszonyított aránya.
- Munkaerő-keresletre vonatkozó adatok:
 - A bejelentett új álláshelyek száma;
 - A bejelentett betöltetlen álláshelyek félév végi záró állománya.
- Foglalkoztatási adatok:
 - Az alkalmazásban állók számának megoszlása nemzetgazdasági ágak szerint;
 - A fizikai és szellemi foglalkoztatottak száma;
 - A havi bruttó/nettó átlagkereset;

- A közfoglalkoztatottak száma, valamint a közfoglalkoztatási mutató/közfoglalkoztatási ráta alakulása.
- Gazdasági szervezetek:
 - A regisztrált gazdasági szervezetek száma és megoszlása gazdasági ág és gazdálkodási forma szerint.
- Beruházások és ipar:
 - A gazdasági szervezetek beruházásainak értéke és indexe gazdasági ágak szerint;
 - Az ipar termelési és értékesítési adatai.

Valamennyi adatkörben az elérhető legfrissebb adatokat mutatjuk be, illetve biztosítjuk a térbeli és időbeli összehasonlíthatóságot is:

- egyfelől ahol szakmailag indokolt, feltüntetjük a járási, megyei és országos adatokat is (amennyiben azok rendelkezésre állnak);
- másfelől az elemzett időszak adatai mellett bemutatjuk az előző időszak, valamint az előző év azonos időszakának adatait is (amennyiben azok rendelkezésre állnak).

Fontos megemlíteni, hogy néhány adat csak megyei szinten érhető el, azonban tekintettel arra, hogy Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében Nyíregyházának – gazdasági és munkaerőpiaci szempontból – kiemelkedő szerepe van, a megyei trendek tükrözik a városban elindult folyamatokat is.

A gyorsjelentésben szereplő adatok számítási módjáról, illetve a felhasznált forrásokról a „Féléves gazdasági és foglalkoztatási gyorsjelentés összeállításának módszertana” című dokumentum részletekbe menő tájékoztatást nyújt.

A dokumentum tartalmi felépítését az alábbi ábra szemlélteti:

3. ábra: A gyorsjelentés felépítése

Féléves gazdasági és foglalkoztatási gyorsjelentés

1. Bevezetés: a gyorsjelentés rövid bemutatása, céljának, szerepének és felépítésének ismertetése

2. Nyíregyháza gazdasági-foglalkoztatási helyzetének bemutatása: áttekintő elemzés valamennyi érintett adatsoporról a releváns adatok alapján

3. Mellékletek: részletes táblázatok az adatokról a folyamatos nyomon követhetőség érdekében

Forrás: saját szerkesztés

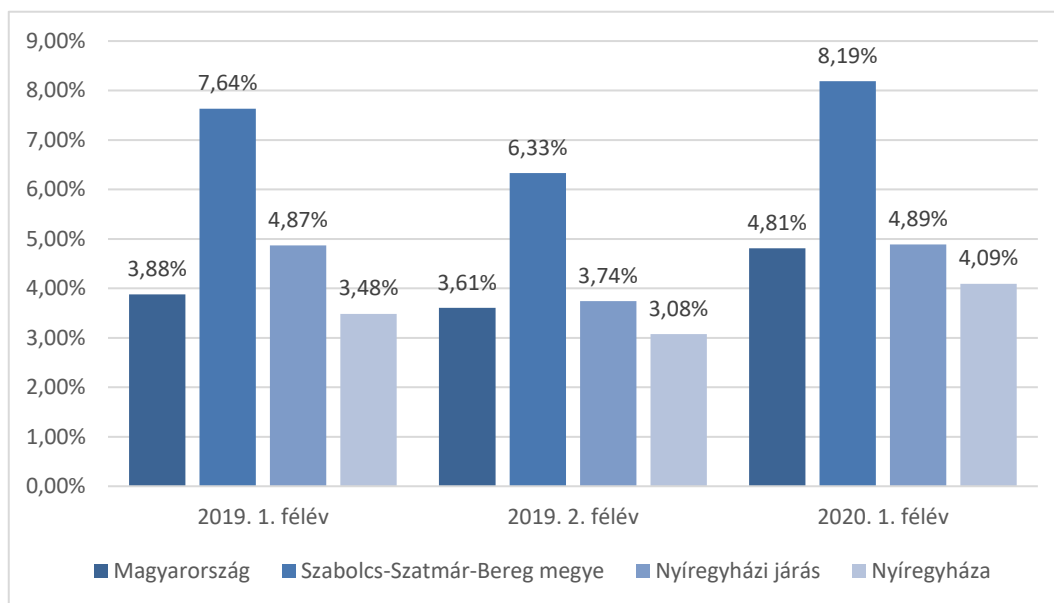
2 NYÍREGYHÁZA GAZDASÁGI-FOGLALKOZTATÁSI HELYZETÉNEK BEMUTATÁSA

2.1 Munkaerő-kínálat bemutatása

2020. I. félévében Nyíregyházán a nyilvántartott álláskeresők számának havi átlaga 3 197 fő volt. A nyilvántartott álláskeresők száma az előző év azonos időszakához képest 11,42%-kal növekedett.

A relatív mutató – vagyis a nyilvántartott álláskeresők aránya a 15-64 éves, munkavállalási korú népességhez viszonyítva – 4,09% volt, ami közel azonos az országos átlaggal (4,81%) Az elmúlt egy évben mind az országos, mind pedig a nyíregyházi relatív mutató értékében kismértékű emelkedés figyelhető meg.

4. ábra: A nyilvántartott álláskeresők aránya a 15-64 éves, munkavállalási korú népességhez viszonyítva

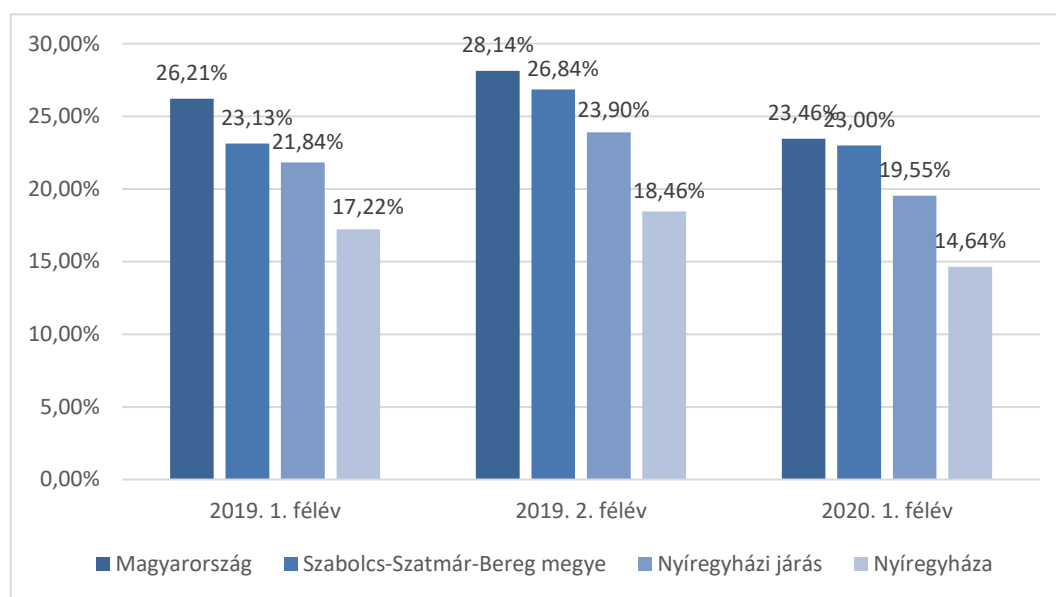

Forrás: NFSZ adatok alapján saját szerkesztés

Nyíregyháza esetében a **tartós munkanélküliek** aránya az álláskeresőkön belül az elmúlt időszakban csökkenés történt, melynek mértéke (3,82 százalékpont) meghaladta a 2019. I. és II. féléve között tapasztalt emelkedését (1,24 százalékpont). Országos szinten a tartós munkanélküliek arányának alakulása a nyíregyházi tendenciákhoz hasonlóan alakult: 2019. I. és II. féléve között 1,93 százalékponttal emelkedett, majd

2020. I. félévére az emelkedés mértékét meghaladva 4,68 százalékponttal csökkent. Az az előző év azonos időszakához viszonyítva a megyei érték gyakorlatilag stagnált, míg a járási érték az előző félévben tapasztalat 2,1 százalékpontos növekedést követően 4,35 százalékponttal csökkent. 2020. I. félévében a nyíregyházi álláskereső 14,64%-a legalább 365 napja szerepelt a nyilvántartásban, ami még mindig jelentős probléma, hiszen az érintettek munkaerőpiaci integrációja nehéz feladat.

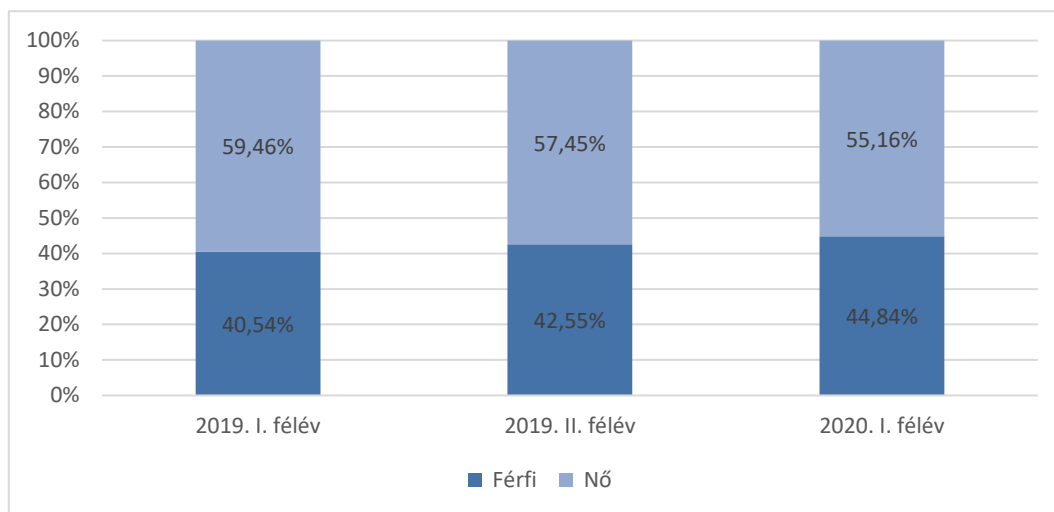
5. ábra: A tartós munkanélküliek aránya a nyilvántartott álláskeresőkn belül

Forrás: NFSZ adatok alapján saját szerkesztés

A nyilvántartott **álláskeresők nemek szerinti megoszlása** esetében 2019. I. félévéhez viszonyítva mind a férfiak, mind a nők száma emelkedett, bár ennek mértéke a nők esetében alacsonyabb: az emelkedés nagysága 2019. I. féléve és 2020. I. féléve között a férfi álláskeresők esetében 23,29%, a női álláskeresők esetében pedig 3,37%. Az álláskeresők nem szerinti megoszlását tekintve az is elmondható, hogy a nők aránya csökkenő tendenciát mutat: míg 2019. I. félévében az álláskeresők 59,46%-a, addig 2020. I. félévében 55,16%-a volt nő. A csökkenés ellenére a munkanélküli nők aránya Nyíregyházán továbbra is meghaladja az országos értéket (51,88%).

6. ábra: A nyilvántartott álláskeresők nemek szerinti megoszlása Nyíregyházán

Forrás: Kormányhivatal adatszolgáltatása alapján saját szerkesztés

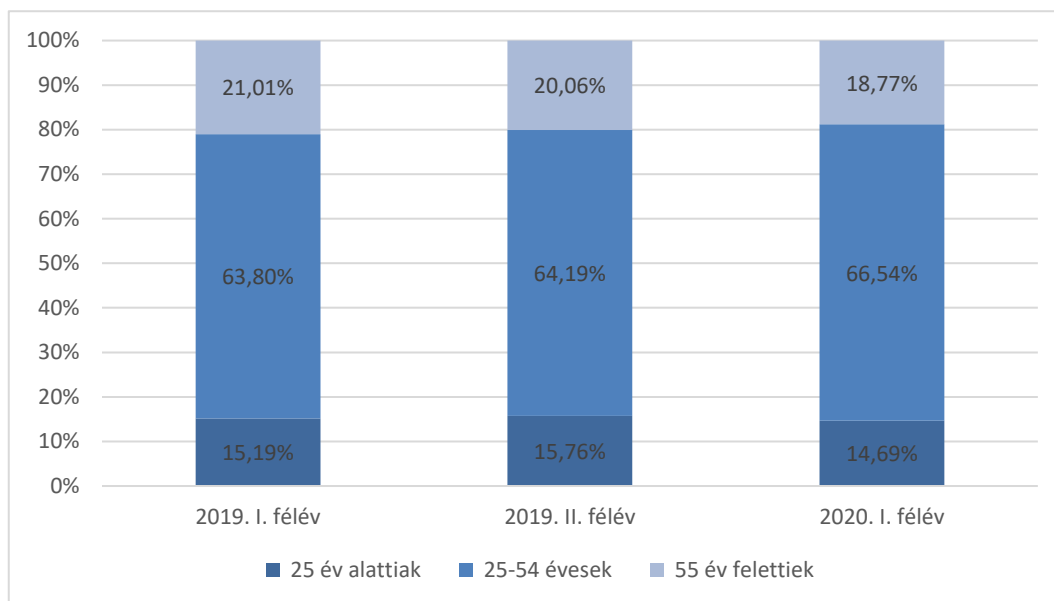
2020. I. félévében a 25 év alatti álláskereső fiatalok részesedése Nyíregyháza álláskeresői között 14,69% volt, amely alacsonyabb a megyei (17,82%) és a járási értéknél (14,91%), de az országosnál (13,63%) magasabb. A városban a 25-54 éves álláskeresők aránya 66,54% volt, amely meghaladta mind a járási (63,7%), mind a megyei (61,32%), mind pedig az országos (63,06%) arányt. Az 55 év felettek részesedése országosan volt a legmagasabb: az álláskeresők közel negyede (23,31%) 55 évnél idősebb. Ezzel szemben az 55 év feletti álláskeresők részesedése városi szinten mindössze 18,77%-os, a járásban 21,39%-os, megyei szinten pedig 20,86%-os volt.

Az **álláskeresők korcsoportok szerinti megoszlását** vizsgálva megállapíthatjuk, hogy 2019. I. féléve és 2020. I. féléve között a 25 év alattiak száma összességében 7,76%-kal, a 25-54 éves álláskeresők száma 16,19%-kal emelkedett, míg az 55 év feletti álláskeresők száma kis mértékben (3 fő, 0,5%) csökkent.

Az **álláskeresők korcsoportok szerinti arányát** tekintve míg a 25-54 év közöttiek aránya emelkedett, addig a 25 év alattiak és az 55 év felettek aránya szintén csökkent Nyíregyházán a vizsgált időszakban, melyhez hasonlóan alakultak a járási és országos tendenciák is.

A 2019. I. féléve és 2020. I. féléve közötti időszakot vizsgálva ugyanakkor eltérő tendenciák zajlottak megyei szinten: a 25 és alatti és a 25-54 év közötti álláskeresők aránya, csökkent, miközben az 55 év feletti álláskeresők aránya emelkedett.

7. ábra: A nyilvántartott álláskeresők korcsoportok szerinti megoszlása Nyíregyházán

Forrás: Kormányhivatal adatszolgáltatása alapján saját szerkesztés

A munkanélküliek iskolai végzettség szerinti megoszlásáról az alábbiak állapíthatók meg:

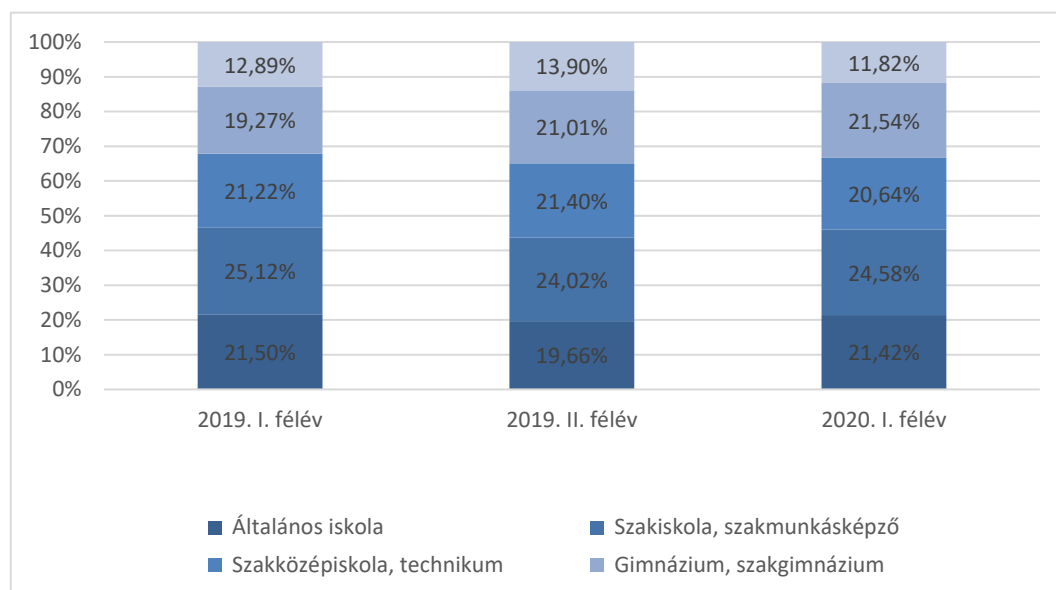
- a vizsgált időszak alatt Nyíregyházán minden végzettségi kategóriában emelkedett az álláskeresők száma;
- az álláskeresők között a szakiskola és szakmunkásképző (24,58%), illetve a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya (21,42%) a legmagasabb;
- 2019. I. félévéhez viszonyítva a legnagyobb mértékben (24,53%) a Gimnázium, szaggimnáziumi érettségivel rendelkező álláskeresők száma, a legkisebb mértékben 2,16%-kal a felsőfokú végzettséggel rendelkezők száma emelkedett.

A területi szintek közötti különbségeket vizsgálva megállapíthatjuk, hogy városi szinten a többi területi szinthez viszonyítva magasabb a felsőfokú¹, a gimnázium,

¹ Nyíregyháza: 11,82%; Nyíregyházi járás: 8,12%; Szabolcs-Szatmár-Bereg megye: 2,93%; Magyarország: 6,39%

szakgimnázium² és a szakközépiskola, technikum³ végzettséggel rendelkező álláskereső aránya. Nyíregyházán az alapfokú⁴ végzettséggel rendelkező álláskereső aránya sokkal alacsonyabb a többi vizsgált területi szintnél. A szakiskola és szakmunkásképző⁵ végzettséggel rendelkezők arányában nagy szórás nem tapasztalható a különböző területi szinteken (22,03% és 26,07% közötti).

8. ábra: A nyilvántartott álláskereső iskolai végzettség szerinti megoszlása Nyíregyházán

Forrás: Kormányhivatal adatszolgáltatása alapján saját szerkesztés

A 2 534 Nyíregyházán nyilvántartott álláskeresőből 913 fő esetében nincs adat a korábbi munkahelyről, míg 1 703 fő – a TEÁOR kód alapján – *Területen kívüli szervezetenél* dolgozott. A fennmaradó 581 fő közül a legtöbben a *Kereskedelem, gépjárműjavítás* (102 fő) és a *Feldolgozóipar* (100 fő) területéről jelentkeztek a nyilvántartásba. A 2 629 szakképzett nyíregyházi álláskereső legnagyobb százalékban alapfokú iskolai végzettséghez kötött középfokú szakképesítéssel rendelkezik (53,31%),

² Nyíregyháza: 21,54%; Nyíregyházi járás: 18,50%; Szabolcs-Szatmár-Bereg megye: 12,99%; Magyarország: 10,29%

³ Nyíregyháza: 20,64%; Nyíregyházi járás: 17,28%; Szabolcs-Szatmár-Bereg megye: 9,33%; Magyarország: 16,32%

⁴ Nyíregyháza: 21,42%; Nyíregyházi járás: 30,86%; Szabolcs-Szatmár-Bereg megye: 52,72%; Magyarország: 39,93%

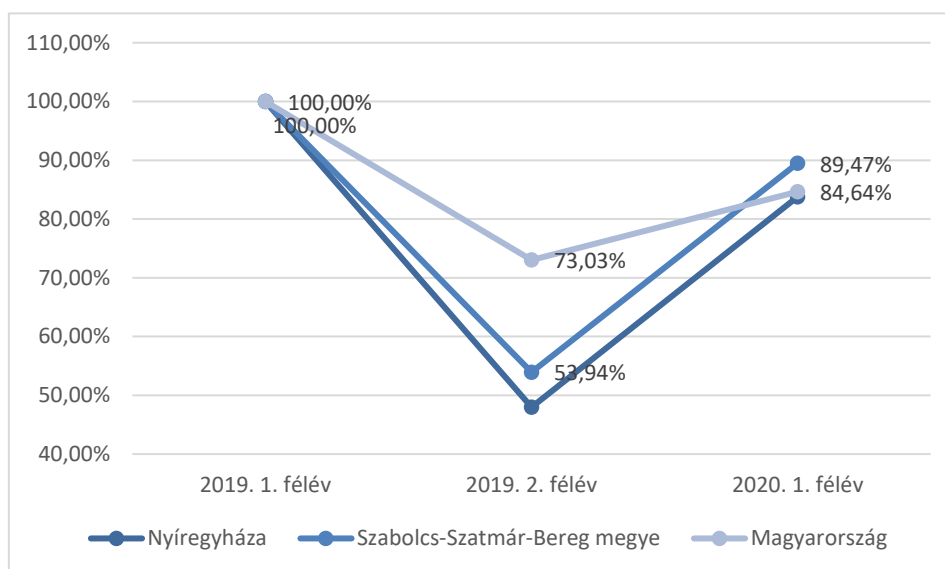
⁵ Nyíregyháza: 24,58%; Nyíregyházi járás: 25,23%; Szabolcs-Szatmár-Bereg megye: 22,23%; Magyarország: 26,07%

melyet a középiskolai végzettséghez kötött középfokú szakképesítés (22,36%), majd a felsőfokú iskolarendszerű képzés (10,68%) követ. Az álláskeresők által igényelt munkahelyek eléggé megoszlának, de kiemelkedik közülük az *Egyéb, máshova nem sorolható egyszerű szolgáltatási és szállítási foglalkozású* (12,17%), a *Bolti eladó* (10,7%) és az *Általános irodai adminisztrátor* (9,95%).

2.2 Munkaerő-kereslet bemutatása

A **bejelentett új álláshelyek száma** tekintetében mind a nyíregyházi, mind a megyei, mind pedig az országos értékről elmondható, hogy 2019. I. féléve és 2019. II. féléve között jelentős mértékben csökkent (Nyíregyházán 5 286-ról 2 536-ra; Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében 34 161-ről 18 426-ra, Magyarországon 268 999-ről 196 438-ra), majd 2020. I. félévében emelkedés következett be, de egyik területi szinten sem érte el az előző év azonos időszakának értékét.

9. ábra: A bejelentett álláshelyek számának változása (2019. 1. félév = 100%)

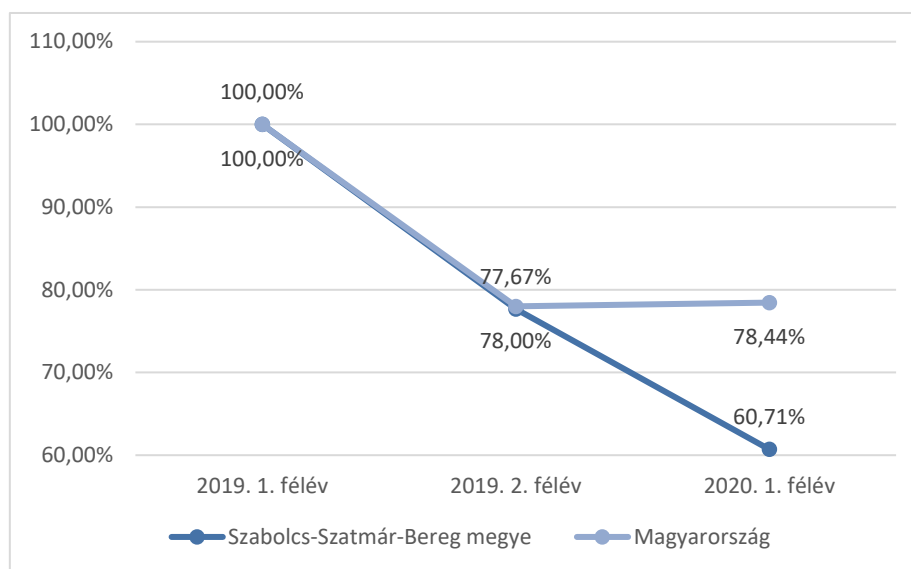

Forrás: NFSZ adatok alapján saját szerkesztés

A fentiekén túl a munkaerő-kereslet elemzése során szólnunk kell a **bejelentett betöltetlen álláshelyek záró állományáról** is, amely adat csak országos és megyei szinten érhető el. Tekintettel arra, hogy munkaerőpiaci szempontból a megyében Nyíregyháza városának jelentős szerepe van, a következőkben felvázolt trendek a városban elindult folyamatokat is jellemzik. A mutató értéke országos és megyei szinten is csökkent 2019. I. és II. féléve között (Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében

22,33%-kal, Magyarországon 22%-kal), majd a két terület elvált egymástól – Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében további csökkenés volt tapasztalható (az előző félévhez képest 21,84%-os mértékben), míg országosan kis mértékű, 332 fős emelkedés következett be.

10. ábra: Betöltetlen álláshelyek záró állományának változása (2019. 1. félév = 100%)

Forrás: NFSZ adatok alapján saját szerkesztés

2.3 Foglalkoztatási adatok

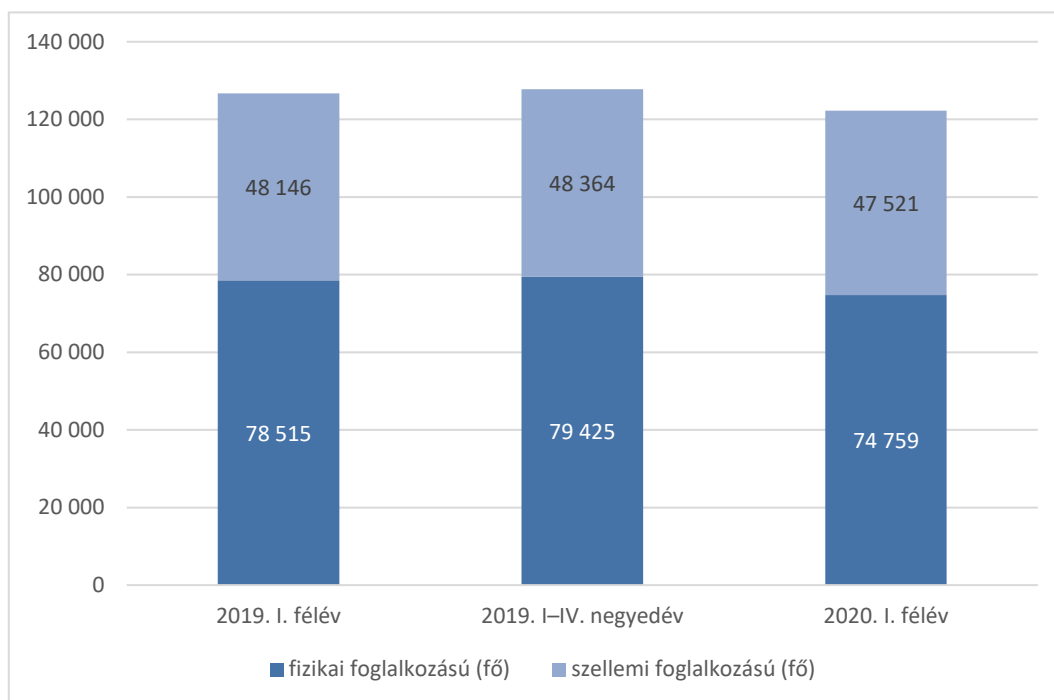
Fontos kiemelni, hogy foglalkoztatási adatok csak megyei szinten állnak rendelkezésünkre, de mivel Szabolcs-Szatmár-Bereg megye munkaerőpiaci helyzetében és gazdasági életében Nyíregyháza meghatározó szerepet tölt be, az alábbiakban közölt trendek gyakorlatilag tükrözik a városban elindult folyamatokat is.

Emellett azt is fontos megjegyezni, hogy a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat nyilvántartott álláskeresőkre vonatkozó adatbázisától eltérően a Központi Statisztikai Hivatal nem egy adott hónap vagy negyedév adatait mutatja be, hanem az adott év januárja óta eltelt időszakot átlagolja.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében 122 377 fő **alkalmazásban álló** személyt tartottak nyilván 2020. I. félévében. Az előző év azonos időszakához viszonyítva a megyében az alkalmazásban állók számában 3,4%-os csökkenés következett be.

A munkavállalók 61,14%-a **fizikai**, 38,86%-a pedig **szellemi munkát** végzett a vizsgált időszakban. Az elmúlt év azonos időszakában (2019. I. félév) a munkavállalók 61,99%-a fizikai, 38,01%-a pedig szellemi munkát végzett. A tendenciát elemezve megállapíthatjuk, hogy egyre magasabb a szellemi munkát végzők aránya a megyében.

11. ábra: Alkalmazásban állók megoszlása foglalkoztatási forma szerint Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében

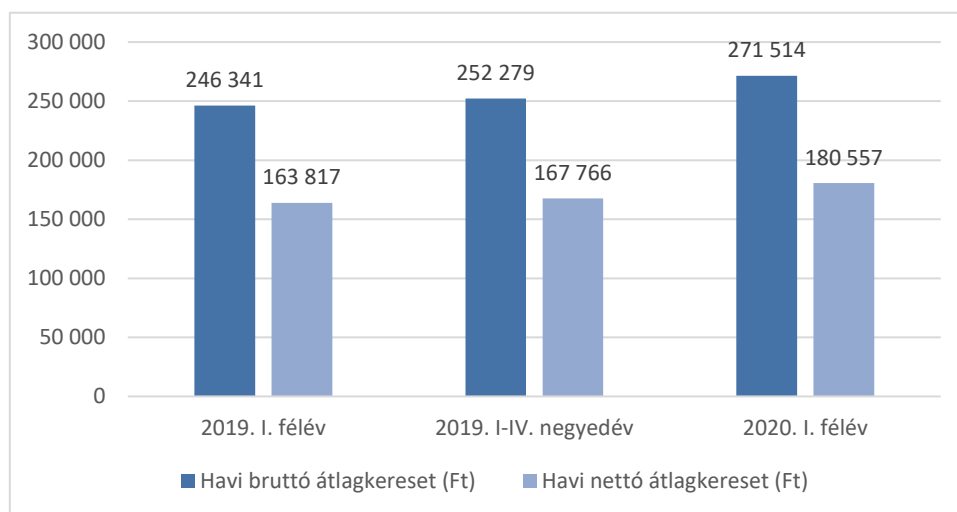
Forrás: KSH adatok alapján saját szerkesztés

Az **alkalmazásban állók gazdasági ágak szerinti megoszlását** tekintve elmondható, hogy 2020. I. félévében a legnagyobb foglalkoztató 29 002 fővel a *Feldolgozóipar* volt, mértéke az előző év azonos időszakához képest 3,8%-kal csökkent. A megyében emellett említésre méltó továbbá a *Humán-egészségügyi, szociális ellátás* (28 957 fő), az *Oktatás* (14 155 fő), a *Kereskedelem, gépjárműjavítás* (11 905 fő) és a *Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás* (11 640 fő) foglalkoztatásban betöltött szerepe is.

A havi bruttó átlagkereset mind országos (9,9%), mind pedig megyei (10,2%) szinten emelkedett 2019. I. félévéhez képest. Ettől függetlenül továbbra is jellemző, hogy az országos átlagtól (394 960 Ft) jelentősen alacsonyabb a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei bruttó bér átlaga (271 514 Ft).

A havi nettó átlagkereset növekedése megegyezett a bruttó bér emelkedésének ütemével, így itt is jelentős eltérés van az országos (262 648 Ft) és a megyei (180 557 Ft) értékek között.

12. ábra: Alkalmazásban állók havi nettó és bruttó átlagkeresete Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében

Forrás: KSH adatok alapján saját szerkesztés

2.4 Közfoglalkoztatási adatok

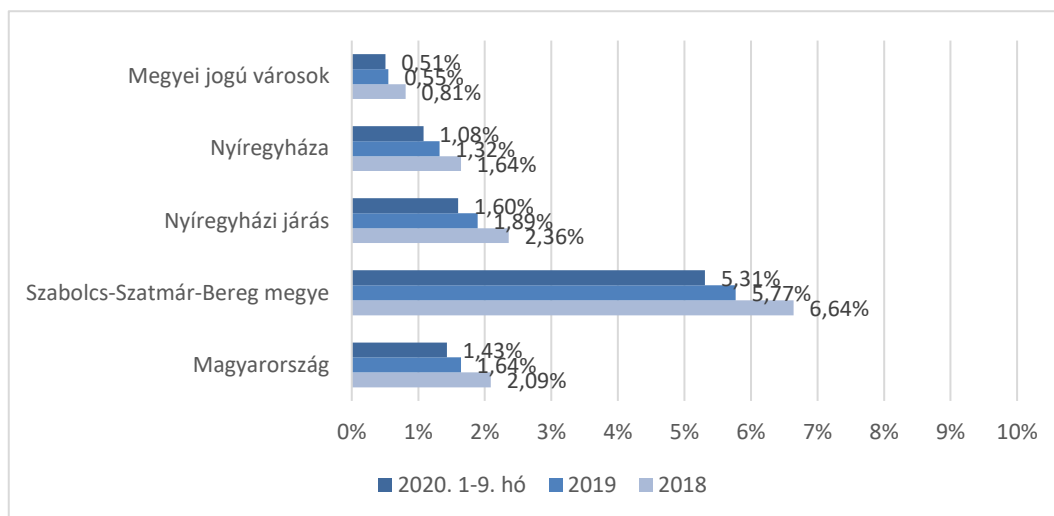
A Belügyminisztérium a közfoglalkoztatásban részt vevők átlagos havi létszámát nem egy adott hónapra vagy negyedévre mutatja be, hanem az adott év januárja óta eltelt időszakot átlagolja.

2018 és 2020. 1-9 hó között a **közfoglalkoztatási mutató**⁶ a vizsgált területi szintek esetén folyamatosan csökken. A **közfoglalkoztatási ráta**⁷ értékeinél is ugyanez a tendencia figyelhető meg. A következő ábrákon jól látható, hogy Nyíregyháza közfoglalkoztatási adatai – mindkét mutató esetében – kedvezőbbek az országos és a járási, de legfőképp a megyei értékeknél, viszont a megyei jogú városok átlagát meghaladják.

⁶ A közfoglalkoztatottak aránya a munkavállalási korú (15-64 éves) népességben belül

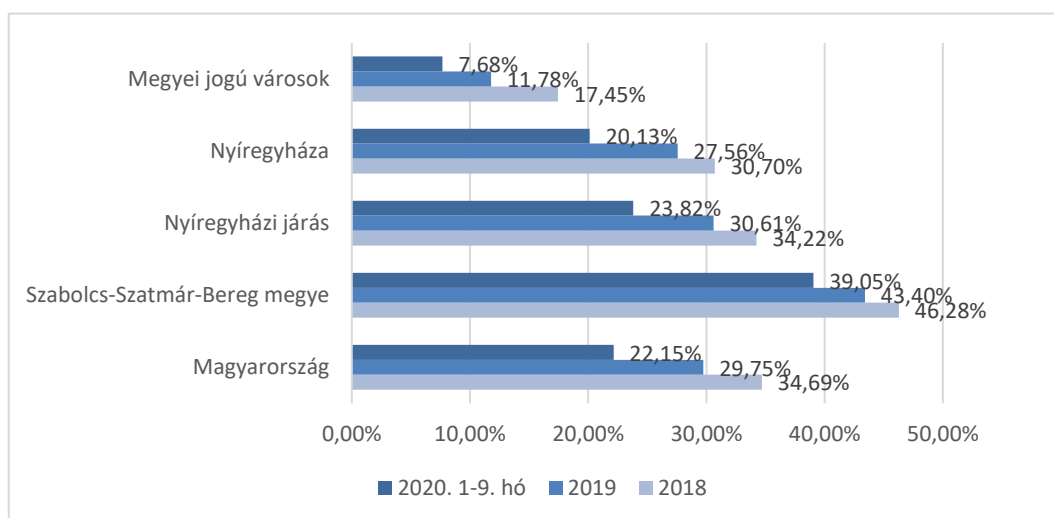
⁷ közfoglalkoztatásban részt vevők zárónapi száma/(nyilvántartott álláskeresők zárónapi száma + közfoglalkoztatásban részt vevők zárónapi száma)

13. ábra: Közfoglalkoztatási mutató alakulása

Forrás: BM adatok alapján saját szerkesztés

14. ábra: Közfoglalkoztatási ráta alakulása

Forrás: BM adatok alapján saját szerkesztés

2020. 1-9 hónapban Nyíregyházán a **közfoglalkoztatottak átlagos havi létszáma** (833 fő) 195 fővel alacsonyabb volt a 2019-es teljes évi adathoz (1 028 fő) viszonyítva. Megoszlásukat tekintve a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatottak részaránya a meghatározó:

- Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása: 80,67%; 672 fő;

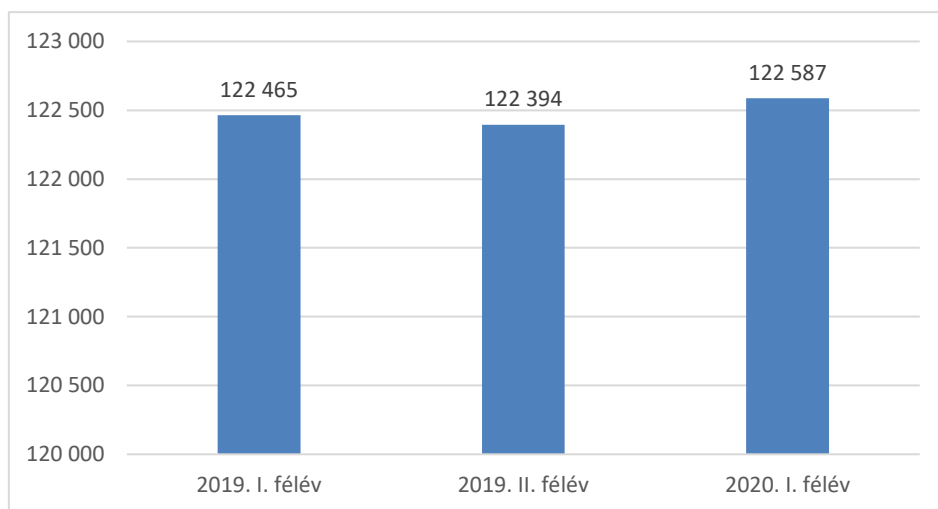
- Országos közfoglalkoztatási program támogatása: 18%, 150 fő;
- Járási startmunka mintaprogram támogatása: 1,2%, 10 fő.

2.5 Gazdasági szervezetek

A foglalkoztatásban meghatározó szerepet töltenek be a gazdasági szervezetek, vállalkozások, ezért fontos a számukban bekövetkezett változások vizsgálata is, azonban adat csak országos és megyei szinten érhető el. Tekintettel arra, hogy a megyében gazdasági és munkaerőpiaci szempontból Nyíregyháza városának jelentős szerepe van, a következőkben felvázolt trendek a városban elindult folyamatokat is jellemzik.

2020. június 30-án a megyei **regisztrált gazdasági szervezetek** száma összesen 122 587, a **regisztrált vállalkozások** száma pedig 116 554 volt. 2019. június 30 és 2020. június 30. között a regisztrált vállalkozások száma országosan 1,1%-kal, megyei szinten kisebb mértékben, 0,1%-kal emelkedett.

15. ábra: Regisztrált gazdasági szervezetek száma Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében

Forrás: KSH adatok alapján saját szerkesztés

A **gazdasági ág szerinti megoszlásról** elmondható, hogy 2020 júniusában Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében a gazdasági szervezetek 58,3%-a (71 474 db) a *Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat* kategóriába tartozott (az adott gazdasági ágban tevékenykedő gazdasági szervezetek 98,93%-a önálló vállalkozó). Ezt jelentős mértékben lemaradva a *Kereskedelem, gépjárműjavítás* (6,93%; 8 494 db), az

Ingtalanügyletek (5,59%; 6 852 db) és a *Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység* (4,46%; 5 468 db) követi.

A vizsgált időszakban a legnagyobb arányú növekedés a gazdasági szervezetek számában az *Építőipar* gazdasági ágban (13,6%) következett be. Az adott gazdasági ágban regisztrált gazdasági szervezetek az összes gazdasági szervezet 4,12%-át teszik ki.

2020. júniusában a regisztrált vállalkozások nagyobb részben (87,65%) önálló vállalkozások, kisebb részben (12,35%) pedig társas vállalkozások voltak. (Fontos megjegyezni, hogy az önálló vállalkozások túlsúlya a *Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat* kategóriában önálló vállalkozásként regisztrált őstermelőknek köszönhető.) 2020. június 30-ra az előző év azonos időpontjához képest az önálló vállalkozások száma 0,1%-kal nőtt, a társas vállalkozások száma pedig 0,3%-kal csökkent.

2.6 Beruházások és ipar

A végrehajtott **beruházások** nagymértékben befolyásolják az adott térségben megjelenő munkaerő-keresletet, hiszen a fejlesztések új munkahelyek megjelenését generálhatják, vagyis munkaerőpiaci szempontból indokolt a beruházások értékének vizsgálata is.

Az előző fejezetekhez hasonlóan az adatok itt is csak megyei szinten álltak rendelkezésünkre, de mivel a megye életében Nyíregyháza meghatározó szerepet tölt be, az alábbiakban közölt adatok a városban zajló folyamatokat is jellemzik. Jelen esetben is megemlítenéd, hogy a Központi Statisztikai Hivatal az alábbi adatokat az adott év januárja óta eltelt időszak átlaga alapján számítja.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében a rendelkezésre álló adatok szerint 2020. I. félévében 71 149 millió Ft értékben hajtottak végre beruházásokat, amely az előző év azonos időszakához viszonyítva 13,7%-kal alacsonyabb.

A beruházások értékének változása az egyes gazdasági ágakban eltérő mértékű volt az előző év azonos időszakára vonatkozó értékekhez képest: kiemelkedik a *Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység* 84,5%-os növekedése, de figyelemre méltó az *Ingtalanügyletek* (74,7%-os emelkedés) és *Művészet, szórakoztatás, szabad idő* (44,1%-os emelkedés) kategória is.

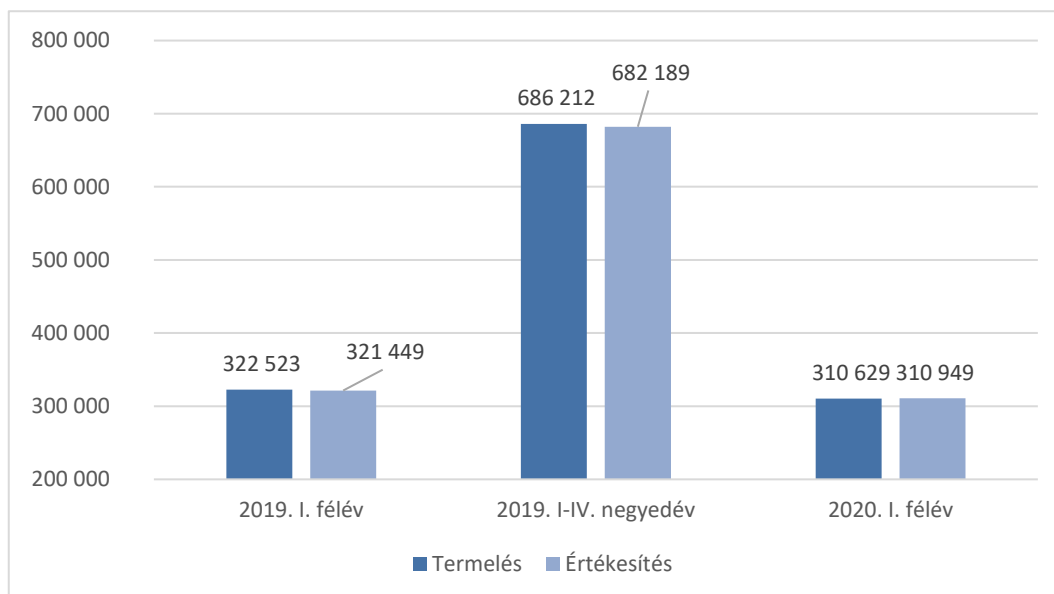
A vizsgált időszakban a beruházások értéke 12 gazdasági ágazatban csökkent az előző év azonos időszakához képest. A legnagyobb visszaesést mutató *Szálláshelyszolgáltatás, vendéglátás* gazdasági ág területén a beruházások értéke az előző év azonos időszakának 27,4%-ra estek vissza.

Az **ipari termelés és értékesítés**⁸ kapcsán a következőket állapíthatjuk meg:

- A megyei székhelyű ipari termelés értéke 2020. I. félévében 310 629 millió forint volt, 11 894 millió forinttal kevesebb, mint az előző év azonos időszakában.
- Az ipari termelés volumenindexe 2019. és 2020. II. féléve között megyei szinten erőteljesebben (8,1%-kal), míg országos szinten kevésbé (7,3%-kal) csökkent.
- A Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei székhelyű ipari értékesítés 2020. I. félévében 310 949 millió Ft volt, 10 500 millió forinttal alacsonyabb, mint 2019. I. félévében.
- Az értékesítés 28,28%-a volt belföldi értékesítés, 71,72%-a pedig exportra irányult. Az ipari értékesítés volumenindexe csökkent mind országos (5,3%), mind megyei (7,4%) szinten.

⁸ A 49-nél több főt foglalkoztató vállalkozások adatai, a termelés és az értékesítés indexei összehasonlító áron

16. ábra: Az ipari termelés és értékesítés Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében, millió Ft

Forrás: KSH adatok alapján saját szerkesztés

3 MELLÉKLETEK

3.1 A munkaerő-kínálat bemutatása

Nyilvántartott álláskeresők havi átlagos száma (fő)

	Magyarország	Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	Nyíregyházi járás	Nyíregyháza
2019. I. félév	260 257	30 866	5 057	2 870
2019. II. félév	241 637	25 602	4 395	2 534
2020. I. félév	310 905	30 726	5 403	3 197

Nyilvántartott álláskeresők aránya a 15-64 éves, munkavállalási korú népességhez viszonyítva (relatív mutató, %)

	Magyarország	Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	Nyíregyházi járás	Nyíregyháza
2019. I. félév	3,9%	7,6%	4,9%	3,5%
2019. II. félév	3,6%	6,3%	3,7%	3,1%
2020. I. félév	4,8%	8,2%	4,9%	4,1%

Tartós munkanélküliek havi átlagos száma (fő)

	Magyarország	Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	Nyíregyházi járás	Nyíregyháza
2019. I. félév	68 211	7 139	1 104	494
2019. II. félév	67 988	6 872	1 050	468
2020. I. félév	72 931	7 068	1 056	468

Nyilvántartott álláskereső nők havi átlagos száma (fő)

	Magyarország	Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	Nyíregyházi járás	Nyíregyháza
2019. I. félév	135 688	15 197	2 980	1 706
2019. II. félév	127 114	12 604	2 516	1 456
2020. I. félév	161 298	14 852	3 000	1 764

Nyilvántartott álláskereső férfiak havi átlagos száma (fő)

	Magyarország	Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	Nyíregyházi járás	Nyíregyháza
2019. I. félév	124 569	15 669	2 080	1 163
2019. II. félév	114 523	12 998	1 880	1 078
2020. I. félév	149 607	15 874	2 402	1 434

Nyilvántartott álláskeresők KSH szerinti korcsoportos megoszlásának havi átlaga (fő)

	Magyarország			Szabolcs-Szatmár-Bereg megye			Nyíregyházi járás			Nyíregyháza		
	25 év alatt	25-54 év	55 év és felette	25 év alatt	25-54 év	55 év és felette	25 év alatt	25-54 év	55 év és felette	25 év alatt	25-54 év	55 év és felette
2019. I. félév	37 045	157 531	65 681	5 793	19 181	5 893	773	3 158	1 130	436	1 831	603
2019. II. félév	35 079	126 955	61 101	4 765	13 723	5 417	690	2 397	1 000	399	1 626	508
2020. I. félév	42 370	196 067	72 468	5 475	18 843	6 409	805	3 442	1 156	470	2 128	600

Nyilvántartott álláskeresők végzettség szerinti megoszlásának havi átlaga (fő)

Időszak	Terület	Általános iskola	Szakiskola, szakmunkásképző	Szakközépiskola, technikum	Gimnázium, szakgimn.	Felsőfokú
2019. I. félév	Nyíregyháza	617	721	609	553	370
	Nyíregyházi járás	1 659	1 250	872	832	446
	Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	17 085	6 684	2 694	3 516	886
	Magyarország	114 233	65 867	38 260	26 459	15 410
2019. II. félév	Nyíregyháza	498	609	542	532	352
	Nyíregyházi járás	1 354	1 076	762	784	415
	Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	13 706	5 613	2 310	3 141	816
	Magyarország	102 343	60 574	37 009	25 772	15 775
2020. I. félév	Nyíregyháza	685	786	660	689	378
	Nyíregyházi járás	1 668	1 363	933	1 000	439
	Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	16 198	6 770	2 866	3 992	901
	Magyarország	138 176	99 600	66 508	46 177	25 828

3.2 A munkaerő-kereslet bemutatása

A bejelentett betöltetlen álláshelyek záró állománya

	Országos	Szabolcs-Szatmár-Bereg megye
2019. I. félév	75 680	5 782
2019. II. félév	59 033	4 491
2020. I. félév	59 365	3 510

3.3 A foglalkoztatási adatok ismertetése

Az alkalmazásban állók főbb adatai Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében

Időszak		Alkalmazásban álló, fő			Havi bruttó átlagkereset, Ft			Havi nettó átlagkereset, Ft			Átlagos havi munkajövedelem, Ft
		fizikai foglalkozású	szellemi foglalkozású	összesen	fizikai foglalkozású	szellemi foglalkozású	összesen	fizikai foglalkozású	szellemi foglalkozású	összesen	
2019	I. negyedév	77 791	47 967	125 809	191 456	324 808	243 489	127 324	215 998	161 920	n.a.
	I. félév	78 515	48 146	126 661	194 134	328 498	246 341	129 099	218 451	163 817	n.a.
	I–III. negyedév	79 364	48 263	127 661	197 651	329 760	248 902	131 438	219 290	165 520	n.a.
	I–IV. negyedév	79 425	48 364	127 825	199 813	335 102	252 279	132 876	222 843	167 766	n.a.
2020	I. negyedév	76 248	48 058	124 421	209 940	350 622	265 332	139 610	233 164	124 421	n.a.
	I. félév	74 759	47 521	122 377	211 592	361 606	271 514	140 709	240 468	122 377	n.a.

Az alkalmazásban állók száma gazdasági ág szerint Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében, 2020. I. félév

Gazdasági ág		Fizikai foglalkozású	Szellemi foglalkozású	Összesen	Ebből: teljes munkaidős
		fő			
A	Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	2 740	875	3 614	3 284
B	Bányászat, kőfejtés
C	Feldolgozóipar	22 638	6 363	29 002	29 000
D	Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás
B+C+D	Ipar, víz- és hulladékgazdálkodás nélkül	22 794	6 481	29 277	29 275
E	Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmosztás	822	399	1 221	1 221
B+C+D+E	Ipar	23 616	6 880	30 497	30 496
F	Építőipar	5 113	1 326	6 447	6 061
G	Kereskedelem, gépjárműjavítás	8 249	3 656	11 905	11 905
H	Szállítás, raktározás	2 828	652	3 481	3 480
I	Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	2 151	418	2 570	2 570
J	Információ, kommunikáció	157	241	398	388
K	Pénzügyi, biztosítási tevékenység	129	464	593	593
L	Ingatlanügyletek	1 292	333	1 626	801

Gazdasági ág		Fizikai foglalkozású	Szellemi foglalkozású	Összesen	Ebből: teljes munkaidős
		fő			
M	Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	368	1 148	1 515	1 515
N	Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	2 470	486	2 956	2 907
O	Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás	4 539	7 101	11 640	10 511
P	Oktatás	2 896	11 259	14 155	14 099
Q	Humán-egészségügyi, szociális ellátás	17 261	11 612	28 957	13 659
R	Művészet, szórakoztatás, szabadidő	376	689	1 065	1 065
S	Egyéb szolgáltatás	575	385	959	767
A–S	Összesen	74 759	47 521	122 377	104 099

3.4 A közfoglalkoztatás adatainak ismertetése

Közfoglalkoztatási ráta

	2018	2019	2020. 1-9. hó
Magyarország	34,69%	29,75%	22,15%
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	46,28%	43,40%	39,05%
Nyíregyházi járás	34,22%	30,61%	23,82%
Nyíregyháza	30,70%	27,56%	20,13%
Megyei jogú városok	19,92%	11,78%	7,68%

Közfoglalkoztatási mutató

	2018	2019	2020. 1-9. hó
Magyarország	2,09%	1,64%	1,43%
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	6,64%	5,77%	5,31%
Nyíregyházi járás	2,36%	1,89%	1,60%
Nyíregyháza	1,64%	1,32%	1,08%
Megyei jogú városok	0,81%	0,55%	0,51%

Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma Nyíregyháza városában

	2018	2019	2020. 1-9. hó
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása	1 050	847	672
Országos közfoglalkoztatási program támogatása	235	174	150
Járási startmunka mintaprogram támogatása összesen	8	7	10
-- Mezőgazdaság	3	2	3
-- Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás	0	1	2
-- Egyéb startmunka mintaprogram	0	0	0
-- Szociális jellegű program	4	4	5
Mindösszesen	1 293	1 028	833
Ellátásban nem részesülő álláskeresők száma zárónapon	1 710	1 573	2 003
Álláskeresési ellátásban részesülő álláskeresők száma zárónapon	627	645	899
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő álláskeresők száma zárónapon	581	484	403
Regisztrált álláskeresők száma zárónapon	2 919	2 702	3 305
Munkavállalási korú (15-64 éves) népesség száma	79 026	78 095	77 045

3.5 A gazdasági szervezetekre vonatkozó adatok, tendenciák bemutatása

A regisztrált gazdasági szervezetek száma Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében

Időpont		Gazdasági szervezetek száma összesen	Ebből:			
			társas vállalkozás	önálló vállalkozó	vállalkozás összesen	nonprofit szervezet
2019	március 31.	122 076	14 459	101 617	116 076	4 925
	június 30.	122 465	14 445	102 009	116 454	4 936
	szeptember 30.	122 571	14 424	102 130	116 554	4 938
	december 31.	122 394	14 430	101 928	116 358	4 938
2020	március 31.	122 625	14 374	102 216	116 590	4 939
	június 30.	122 587	14 396	102 158	116 554	4 943

A regisztrált gazdasági szervezetek száma gazdasági ág és gazdálkodási forma szerint Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében (2020. jún. 30.)

Gazdasági ág		Gazdasági szervezetek száma összesen	Ebből:			
			társas vállalkozás	önálló vállalkozó	vállalkozás összesen	nonprofit szervezet
A	Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	71 474	720	70 707	71 427	35
B	Bányászat, kőfejtés	17	15	1	16	1
C	Feldolgozóipar	2 875	1 353	1 507	2 860	15
D	Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	138	106	31	137	1
B+C+D	Ipar, víz- és hulladékgazdálkodás nélkül	3 030	1 474	1 539	3 013	17
E	Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmérséklés	102	45	24	69	11
B+C+D+E	Ipar	3 132	1 519	1 563	3 082	28
F	Építőipar	5 053	2 069	2 971	5 040	13
G	Kereskedelem, gépjárműjavítás	8 494	3 782	4 706	8 488	6
H	Szállítás, raktározás	1 467	644	822	1 466	1
I	Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	1 950	564	1 353	1 917	12
J	Információ, kommunikáció	1 259	404	844	1 248	10
K	Pénzügyi, biztosítási tevékenység	1 420	195	1 225	1 420	–

Gazdasági ág		Gazdasági szervezetek száma összesen	Ebből:			
			társas vállalkozás	önálló vállalkozó	vállalkozás összesen	nonprofit szervezet
L	Ingyenügyletek	6 852	654	5 207	5 861	951
M	Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	5 468	1 836	3 600	5 436	31
N	Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	2 234	596	1 591	2 187	46
O	Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás	637	8	–	8	72
P	Oktatás	3 811	281	2 867	3 148	476
Q	Humán-egészségügyi, szociális ellátás	2 447	768	1 134	1 902	414
R	Művészet, szórakoztatás, szabadidő	2 187	172	1 059	1 231	919
S	Egyéb szolgáltatás	4 617	184	2 502	2 686	1 927
T, U	Egyéb tevékenységek	85	–	7	7	2
		122 587	14 396	102 158	116 554	4 943

3.6 A beruházások és az ipar adatainak ismertetése

A gazdasági szervezetek beruházásainak értéke és indexe gazdasági ágak szerint Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében, 2020. I. félév

Gazdasági ág		Beruházás összesen:	
		millió Ft	előző év azonos időszaka = 100%
A	Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	9 420	114,8
B	Bányászat, kőfejtés
C	Feldolgozóipar	31 755	91,7
D	Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás
B+C+D	Ipar, víz- és hulladékgazdálkodás nélkül	31 898	91,6
E	Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmentesítés	4 520	110,6
B+C+D+E	Ipar	36 418	93,6
F	Építőipar	3 055	55,9
G	Kereskedelem, gépjárműjavítás	3 695	79,6
H	Szállítás, raktározás	3 250	55,5
I	Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	357	27,4
J	Információ, kommunikáció	257	92,4
K	Pénzügyi, biztosítási tevékenység	59	138,5

Gazdasági ág		Beruházás összesen:	
		millió Ft	előző év azonos időszaka = 100%
L	Ingtatlanügyletek	1 108	174,7
M	Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	884	184,5
N	Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	714	131,2
O	Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás	4 647	65,9
P	Oktatás	2 074	62,3
Q	Humán-egészségügyi, szociális ellátás	1 658	60,3
R	Művészet, szórakoztatás, szabadidő	3 110	144,1
S	Egyéb szolgáltatás	443	53,3
A–S	Összesen	71 149	86,3

A Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei székhelyű ipar adatai

Időszak		Termelés	Belföldi	Export	Összes	Alkalmazásban állók száma, fő	Egy alkalmazásban állóra jutó termelés, ezer Ft
			értékesítés				
		millió Ft					
2019	I. negyedév	160 869	43 294	118 464	161 758	30 304	5 302
	I. félév	322 523	91 038	230 411	321 449	30 431	10 586
	I–III. negyedév	512 232	143 863	357 825	501 688	30 423	16 837
	I–IV. negyedév	686 212	199 540	482 649	682 189	31 646	21 684
2020	I. negyedév	166 228	46 392	119 733	166 126	29 893	5 561
	I. félév	310 629	87 932	223 017	310 949	29 277	10 628